

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Lukáš Boček

Datum: 13.1.2013

Ročník: kvinta

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Literární komunikace

Téma: Literatura doby husitské – předchůdci Husovi

Klíčová slova: Středověká literatura, doba husitská, husité, satira, kronika, Jan Hus, duchovní píseň, kázání

Anotace: Prezentace žáky interaktivním způsobem seznamuje s literární tvorbou Husových předchůdců a proměnou literatury v porovnání s předešlým obdobím.

Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

Literatura doby husitské - předchůdci

Proměna literatury - změny žánrů

Typické žánry doby

- **Satira**
- **Kronika**
- **Duchovní píseň**
 - Funkce: psychologický efekt síly davu, modlitba
- **Kázání**
 - Kromě *mistra Jana Husa* byl důležitý i **Jeroným Pražský**
 - Agitace, mluvený projev, pojednání, polemika, traktáty

Žánry na ústupu

- **Drama**
- **Rytířská epika**
- **Legendy**

Proměna literatury

- Změna hlavního hrdiny:
 - Už se neobjevuje světec, rytíř ani měšťan
 - Hlavní roli má nyní: **prostý lid**
- Mění se i funkce literatury
- Zábavná funkce v pozadí
- Písemnictví má v této době především:
 - Poučit
 - Přesvědčit
 - Informovat
- V této době se také dokončil proces *laicizace a demokratizace* v literatuře

Husovi předchůdci

- Myslitelé, kazatelé, spisovatelé, teologové
- Svými texty se snažili o nápravu společnosti a církve
- Psali především **traktáty**:
= Pojednání o určitém tématu, neklade si za cíl velkou originalitu, ale myšlenkovou ucelenost
- Vycházeli přísně a pouze z Bible
- Vzorem je jim John Wycliffe
- Připravili půdu pro husitské revoluční hnutí

Kazatelna v kostele

Husovi předchůdci

Matěj z Janova

- Psal latinsky, spoluzakladatel Betlémské kaple
- *Pravidla Starého a Nového zákona*

Konrád Waldhauser

- Kázal německy a latinsky
- Do Prahy přichází na pozvání Karla IV.

Jan Milíč z Kroměříže

- Učitel Matěje z Janova
- Velice oblíbený, kázal česky

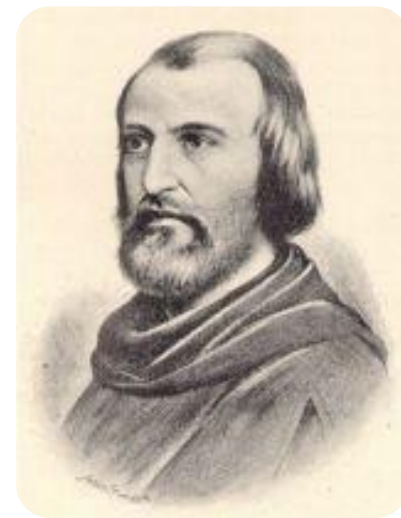

Dílo Jana Milíče z Kroměříže

Husovi předchůdci

Tomáš Štítný ze Štítného

- **1333 – 1409**
- Zchudlý zeman z jižních Čech
- Zakladatel *poučné náboženské lit.*
- Psal z pozice **lajka**, ač vystudoval univerzitu
- Kázal **česky** nejnižším vrstvám a zpřístupnil jim vysoké učení

Tomáš Štítný ze Štítného

Knížky šestery o obecných věcech křesťanských

- Bojoval za pravdomluvnost křesťanů, apeloval na jejich víru, zajímal se o běžný život lidí, jak mají příkladně žít, rozebíral vztahy mezi spol. vrstvami

Zdroje obrázků

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Hus_2.jpg
- MS Klipart
- <http://www.vemeste.cz/wp-content/uploads/2010/12/image002.jpg>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:M%C4%9Bsto_Brno_-_kazatelna_v_kostele_Sv._Jakuba.jpg
- <http://knihovna.nkp.cz/knihovna72/modrak.htm>
- <http://www.literaturaspse.ic.cz/obrazky/autori/stitny.jpg>